

4 Integrationspolitik

4.1 Omfattning och ändamål

Verksamhetsområdet omfattar integrationspolitik med frågor rörande invandras introduktion i Sverige, delaktighet och inflytande, åtgärder mot etnisk diskriminering, främlingsfientlighet och rasism samt ersättning till kommunerna för flyktingmottagande.

Fr.o.m. den 1 juni 1998 ingår, under förutsättning av riksdagens beslut, en ny myndighet för integrationsfrågor i verksamhetsområdet.

UTGIFTSUTVECKLINGEN

MILJONER KRONOR (LÖPANDE PRISER)

1995/96	1996	1997	1998	1999	2000
5 029,5	2 621,0	1 713,8	2 115,7	2 038,2	1 852,4

Prioriteringar för 1998 om integrationspolitik

I proposition Sverige, framtiden och mångfalden - från invandrapolitik till integrationspolitik (prop. 1997/98: 16) föreslår regeringen:

- att det integrationspolitiska arbetet skall särskilt inriktas på att
  - ge förutsättningar för individers egen försörjning och delaktighet i samhället,
  - förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism,
  - värna om grundläggande demokratiska värden och verka för kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter.
- att förverkligandet av de integrationspolitiska målen bör följas upp kontinuerligt.
- att en ny myndighet inrättas den 1 juni 1998 med ansvar för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag på olika samhällsområden samt för att aktivt stimulera integrationsprocessen i samhället.

En fortsatt satsning på särskilda insatser i utsatta bostadsområden skall ske.

4.2 Resultatbedömning och slutsatser

Särskilda åtgärder i invandratäta områden

Genom ekonomiskt stöd får kommunerna möjlighet att bedriva utvecklingsarbete i syfte att förbättra livsmiljöerna i invandratäta och utsatta bostadsområden i framför allt storstadsregionerna. Sedan stödet infördes budgetåret 1995/96 har åtta storstadskommuner upprättat särskilda handlingsplaner för sammanlagt tolv bostadsområden. Detta har hittills inneburit en mobilisering av de boende som har engagerat sig och aktiverats i handlingsplanerna. Nya kontakter har knutits och det sociala nätverket stärkts. Uppmärksamheten på de skillnader som finns mellan olika bostadsområden har ökat.

För att tillföra erfarenheter från andra kommuner än storstadskommuner utsåg regeringen våren 1997 kommunerna Eskilstuna, Landskrona, Norrköping och Trollhättan att ingå i stödkretsen. Sammanlagt tolv kommuner skall därmed stimuleras till insatser som även skall kunna utgöra goda exempel för andra kommuner. Utvärderingarna sker lokalt och hösten 1997 förväntas de åtta storstadskommunerna redovisa sina första erfarenheter.

Åtgärder mot främlingsfientlighet och rasism

Regeringen har under budgetåret 1997 lämnat stöd till olika projekt, varav 10 miljoner kronor till den svenska samordningskommittén för Europaåret mot rasism. Kommitténs direktiv föreskriver att aktivite-

terna under Europaåret skall sikta till långsiktighet och lokalt engagemang.

Regeringen har tillsatt en särskild utredare (dir. 1997:11) för att se över lagen mot etnisk diskriminering. Översynen skall redovisas senast den 1 december 1997.

Kommunersättningar vid flyktingmottagande

Krigen i f.d. Jugoslavien ledde till att 62 700 flyktingar togs emot i 272 kommuner under år 1994. Viseringsplikt och slut på striderna har sedan gjort att så få som 6 800 flyktingar togs emot i 243 kommuner år 1996. Kommunmottagandet under de senaste åren framgår av följande tabell:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
18 840	18 550	25 220	62 990	15 920	6 800	12 700 ¹

1. Prognos

Statens invandrarverk har inte gjort några kontinuerliga mätningar av hur väl introduktionen av flyktingar i det svenska samhället fungerar. Olika utvärderingar har dock visat på ökade svårigheter att bli självförsörjande. Bara omkring tio procent av dem som bosatt sig i Sverige under senare år klarar sin egen försörjning genom lönearbete tre och ett halvt år efter kommunmottagandet. Detta beror framför allt på den höga arbetslösheten på den svenska arbetsmarknaden och på att flyktingarnas kunskaper i svenska och deras yrkeskvalifikationer inte motsvarar de krav som ställs.

Kunskaperna i svenska språket har en nyckelroll för hur väl introduktionen skall lyckas. En stor andel av eleverna avbryter dock undervisningen i svenska för invandrare eller uppnår inte godkänt resultat. Detta gäller särskilt elever med ingen eller mycket kort utbildning i hemlandet och/eller med krigsupplevelser eller handikapp.

Flyktingmottagandet åren 1991 och 1992 har följts upp med avseende på hur väl den statliga ersättningen täckt kommunernas kostnader. Ersättningsperioderna som studerats gäller åren 1991 - 1994 och 1992 - 1995.

De flesta kommuner som tog emot flyktingar år 1991 har fått sina kostnader ersatta. Kommunmottagandet år 1992 har däremot medfört ett genomsnittligt underskott för kommunerna. Skillnaden i kostnadstäckningsgrad kan delvis förklaras med att ett särskilt konjunkturtillägg betalades ut för de flyktingar som togs emot under år 1991. Den bakomliggande orsaken till att den statliga ersättningen inte räckt till är emellertid att få flyktingar kommit ut i arbete och kunnat försörja sig. Kommunernas socialbidragskostnader har därför blivit större än beräknat.

När det gäller såväl 1991 som 1992 års flyktingmottagning har det visat sig att kommuner som tog

emot vidareflyttade flyktingar fick sämre kostnadstäckning än utflyttarkommunerna. Små kommuner, oberoende av geografiskt läge, är i allmänhet utflyttningkommuner och fick sina kostnader täckta med statsbidrag. Inflyttningkommunerna, som nästan alla är stora och medelstora kommuner i mellersta och södra Sverige, fick ingen schablonersättning för sådana flyktingar som flyttade från ursprungskommunen 18 månader efter det första kommunmottagandet. Utbetalningsreglerna är nu ändrade för att motverka denna effekt.

Kommuner med stort flyktingmottagande har fått särskild kompensation åren 1996 och 1997 med sammanlagt 400 miljoner kronor från anslaget A 2. Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting under utgiftsområde 25. Regeringen avser att fördela ytterligare en viss del av detta anslag som bidrag till kommuner med höga kostnader för flyktingmottagande.

Hemutrustningslån

Under perioden 1994 - 1996 har antalet nya hemutrustningslån till flyktingar m.fl. utlänningar minskat kraftigt, vilket är en återspeglning av att kommunutflyttningarna avtagit:

	1994	1995	1996
Beviljade ansökningar	28 290	10 997	5 309
Utbetalade belopp, tkr	585 536	84 171	77 651

De genomsnittliga lånebeloppen har dessutom minskat från 20 600 kronor år 1994 till 14 600 kronor under 1996.

Det kapital som Centrala studiestödsnämnden (CSN) lånar ut till flyktingarna finansieras med lån hos Riksgäldskontoret. Den totala lånestocken är stor och det är i första hand redan beviljade lån som styr anslagsutvecklingen de kommande åren. Anslaget B 5. Hemutrustningslån används till räntesubventionering av CSN:s låntagare samt eftergifter av lånebelopp.

CSN:s totala skuld till Riksgäldskontoret har de senaste åren utvecklats på följande sätt (miljoner kronor):

	1994	1995	1996
	1 185,4	1 329,2	1 319,9

Under år 1996 skulle 193 miljoner kronor planenligt ha återbetalats till CSN, men det kom in endast 92,4 miljoner kronor. Orsakerna till att resterande 100,3 miljoner kronor inte betalades tillbaka är:

Anstånd	57,1, varav kapitaliserad ränta 9,7
Eftergift	34,9, varav kapitaliserad ränta 2,9
Övrigt	8,3 varav kapitaliserad ränta 1,40
100,3 miljoner kronor	

Anstånd. Många invandrare har efter flera år i Sverige ännu inte kommit ut på arbetsmarknaden. Andelen anståndsansökningar har ökat med mer än 45 procent sedan år 1994.

Eftergifter. Om låntagaren bedöms ha en varaktigt nedsatt betalningsförmåga kan lånet efterskänkas helt eller delvis. Vid dödsfall efterskänks skulden. Antalet ansökningar om eftergift har ökat under åren 1996 och 1997.

Övrigt. Under år 1996 fanns 52 000 lån som förfallit till betalning. Drygt 4 000 lån betalades aldrig trots påminnelser.

4.2.1 En ny integrationspolitik

I propositionen (1997/98:16) om integrationspolitik redovisar regeringen sina bedömningar och skäl för en ny integrationspolitik. Regeringen anser att samhällets etniska och kulturella mångfald bör tas som utgångspunkt för den generella politikens utformning och genomförande på alla samhällsområden och nivåer. Sär lösningar som riktar sig specifikt till invandrare som grupp bör begränsas till insatser och åtgärder som kan behövas under den första tiden i Sverige. De mål som regeringen föreslår för integrationspolitiken tar fasta på samhällets mångfald och syftar till att motverka och förebygga en segregation och marginalisering som sammanfaller med etniska gränser. Integrationspolitikens genomförande och resultat föreslås bli föremål för kontinuerlig uppföljning. Som en konsekvens av den nya politiken skall också invandrarbegreppets användning i författningar ses över.

Delaktighet och inflytande

Regeringen framhåller i propositionen om integrationspolitik att särskilda insatser bör göras för att stimulera invandrades delaktighet i samhällsutvecklingen. Det är bl.a. viktigt att stimulera lokala initiativ. Vidare framhålls i propositionen att statliga och kommunala myndigheter bör svara för att samhällsinformation når alla i befolkningen, oavsett härkomst och etnisk bakgrund och att den är anpassad till mottagarnas skilda förutsättningar och behov. Det kan också behövas särskilda insatser för att tillgodose nyanlända invandrades behov av samhällsinformation. Däremot ifrågasätts om staten bör ge stöd

till informations- och tidningsverksamhet på vissa språk och på lätt svenska i nuvarande form. Därför föreslår regeringen att det statliga stödet till Stiftelsen Invandratidningen avvecklas. Regeringen föreslår också att bidragsgivningen till invandrarernas riksorganisationer m.fl. i större utsträckning bör resultatstyras.

Särskilda insatser i utsatta bostadsområden

Den generella politiken har hittills inte givit tillräckligt stöd för en utveckling som hindrar boendesegregationen att tillta och etnifieras. Att bryta segregationen är ett nationellt intresse där kommunerna har en nyckelroll. I propositionen om integrationspolitik framhåller regeringen att en fortsatt satsning på utsatta bostadsområden bör göras under de närmaste åren. Ett mindre antal bostadsområden som ingår i den satsning som gjorts under de senaste åren bör få möjlighet att vidareutveckla sitt arbete med hjälp av statligt stöd. Syftet är att åstadkomma en varaktig förbättring av situationen i dessa bostadsområden och att de skall kunna fungera som nationella exempel.

En integrationsmyndighet

För att de integrationspolitiska målen skall kunna fullföljas behövs ett övergripande ansvar för frågor med anknytning till samhällets etniska och kulturella mångfald och för att följa och utvärdera utvecklingen ur ett integrationspolitiskt perspektiv. Den ökade segregationen och marginaliseringen i samhället måste med kraft motverkas. I propositionen om integrationspolitik föreslår regeringen att en ny myndighet för integrationsfrågor inrättas. Myndigheten skall bl.a. ansvara för att integrationspolitikens mål och synsätt får genomslag på olika samhällsområden samt för att aktivt stimulera integrationsprocesserna i samhället. Särskilt viktiga uppgifter för myndigheten bör vara att verka för lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund, att förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism samt att se till att nyanlända invandrare får stöd för sin integration i det svenska samhället. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering skall inordnas i den nya myndighetens organisation med en i myndigheten självständig ställning.

Introduktion av nyanlända invandrare

Alla nyanlända invandrades behov av samhällsstöd bör uppmärksammas av statliga myndigheter och kommuner i syfte att underlätta deras försörjning och delaktighet i samhället. Behovet av stöd skiftar beroende på bakgrund och eventuella flyktorsaker.

Därför är det viktigt att stödåtgärderna tar hänsyn till varje individs speciella behov och förutsättningar. Utgångspunkten är individens eget ansvar för att skapa sig en tillvaro i Sverige. Skyddsbehövandes behov av stöd under den första tiden i Sverige kan skilja sig från andra invandrades. För denna grupp lämnas också statlig ersättning till kommunerna. Regeringen framhåller i propositionen om integrationspolitik att nuvarande system med individuella introduktionsplaner och introduktionsprogram för skyddsbehövande kan behöva utvecklas. Den nya integrationsmyndigheten föreslås få ansvar för uppföljningen av introduktionen av skyddsbehövande.

Slutsatser

Som en följd av den nya integrationspolitiken föreslår regeringen i denna proposition en förändrad anslagsstruktur för verksamhetsområdet. Regeringens övriga bedömningar inom integrationspolitiken och skälen för den återfinns i regeringens proposition om integrationspolitik.

4.2.2 En ny anslagsstruktur

Anslag budgetåret 1997

Innevarande budgetår finansieras verksamhetsområde B med följande anslag:

B 1. Särskilda åtgärder i invandratäta områden (ramanslag)

Ändamål: Projektstöd till kommuner

B 2. Åtgärder mot främlingsfientlighet och rasism (obetecknat anslag)

Ändamål: I huvudsak projektstöd till organisationer

B 3. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (ramanslag)

Ändamål: Myndighetsfinansiering av DO och Nämnden mot etnisk diskriminering

B 4. Åtgärder för invandrare (obetecknat anslag)

Ändamål: Statsbidrag till invandrades riksorganisationer, statsbidrag till Stiftelsen invandratidningen samt projektstöd till organisationer

B 5. Kommunersättningar vid flyktingmottagande (ramanslag)

Ändamål: Statsbidrag till kommuner och landsting

B 6. Hemutrustningslån

(ramanslag)

Ändamål: Räntesubventioner och avskrivningar av lån.

Anslag budgetåret 1998

Förslagen i propositionen om integrationspolitik medför att anslagsstrukturen för år 1998 och kommande budgetår i stället bör vara:

B 1. Integrationsmyndigheten

(ramanslag)

Ändamål: Myndighetsfinansiering av Integrationsmyndigheten, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering och Nämnden mot etnisk diskriminering. Medel tillförs från nuvarande anslagen

- A 1. Statens invandrarverk (i huvudsak nuvarande integrationsverksamhet)
- B 3. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
- B 4. Åtgärder för invandrare (del av statsbidraget till Stiftelsen Invandratidningen)
- B 5. Kommunersättningar vid flyktingmottagande (medel för uppföljning)

B 2. Särskilda insatser i utsatta bostadsområden

(ramanslag)

Oförändrat ändamål och finansiering

B 3. Integrationsåtgärder

(ramanslag)

Ändamål: Projektstöd för att stimulera integrationsprocesserna i samhället samt för att förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Informations- och uppföljningsprojekt som initieras av Integrationsmyndigheten, statsbidrag till organisationer samt regeringsinitiativ inom området. Medel tillförs från nuvarande anslagen

- B 2. Åtgärder mot främlingsfientlighet och rasism
- B 4. Åtgärder för invandrare (statsbidrag till invandrades riksorganisationer, projektstöd och del av statsbidraget till Stiftelsen Invandratidningen)
- N 2. Stöd till demokratiutveckling, utgiftsområde 17

B 4. Kommunersättningar vid flyktingmottagande

(ramanslag)

Ändamål: I huvudsak oförändrat ändamål och finansiering. Ersättningen för bistånd åt andra utlänningar än asylsökande skall dock föras till anslaget A 2. Mottagande av asylsökande. Uppföljningsverksamheten flyttas till det nya anslaget B 1. Integrationsmyndigheten.

B 5. Hemutrustningslån

(ramanslag)

Oförändrat ändamål och finansiering.

4.3 Anslag

B 1. Integrationsmyndigheten

1998	Nytt anslag	45 376
1999	Beräknat	76 423
2000	Beräknat	84 399

Beloppen anges i tusental kronor

Integrationsmyndigheten skall fr.o.m. den 1 juni 1998 vara central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågor i enlighet med vad regeringen föreslår i propositionen om integrationspolitik. Regeringen har för avsikt att inom kort tillsätta en organisationskommitté som skall utreda den närmare organisationen av myndigheten, dess ledningsform samt ge förslag till namn på myndigheten.

Under budgetåret 1998 kommer Ombudsmannen mot etnisk diskriminering och Integrationsmyndigheten att behöva ha delad dispositionsrätt till anslaget.

Regeringens överväganden

Anslagsöverföring från Statens invandrarverk

Uppgifter som avvecklas hos Statens invandrarverk och som i fortsättningen kommer att i oförändrad eller modifierad form ingå i Integrationsmyndighetens ansvarsområde motiverar att 59,3 miljoner kronor på helårsbasis räknas av från anslaget A 1. Statens invandrarverk och tillförs Integrationsmyndigheten. För budgetåret 1998 skall dock 30 050 000 kronor ligga kvar hos Invandrarverket, eftersom växlingen av ansvarsområde sker den 1 juni 1998 och verket dessutom kommer att ha avvecklingskostnader.

Anslagsöverföring från Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Det tidigare anslaget B 3. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering avvecklas och de medel som tidigare beräknats för ändamålet, 4 889 000 kronor, förs i sin helhet över till anslaget B 1. Integrationsmyndigheten. Ombudsmannen förutsätts finansieras från det nya anslaget även under tiden 1 januari 1998 t.o.m. 30 maj 1998.

Övriga anslagsöverföringar

Medlen för uppföljning av den statliga ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande - 1 miljon kronor - förs till Integrationsmyndigheten efter att tidigare ha finansierats över anslaget för kommunersättning vid flyktingmottagande. Statsbidraget till Stiftelsen Invandratidningen, som avvecklas efter den 30 april 1998, fördelas mellan de nya anslagen B 1. Integrationsmyndigheten och B 3. Integrationsåtgärder. Av tidigare beräknat statsbidrag på 15 355 000 kronor skall 5 118 000 kronor användas till Stiftelsens verksamhet för perioden januari - april 1998 och finansieras inom anslaget B 3. Integrationsåtgärder. Resterande belopp som uppgår till 10 237 000 kronor tillförs Integrationsmyndigheten.

SAMMANFATTANDE ANSLAGSBERÄKNING (TKR) FÖR INTEGRATIONSMYNDIGHETEN ÅR 1998

Medel från A 1. Statens invandrarverk avseende juni - december 1998	29 250
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering hela 1998	4 889
Medel från statsbidraget till Stiftelsen Invandratidningen avseende maj - december 1998	10 237
Utredningskostnader från anslaget för kommunersättning vid flyktingmottagande	1 000
Summa Integrationsmyndigheten år 1998	45 376

Övrigt

Etableringskostnaderna för den nya myndigheten, som beräknats till ca 4 miljoner kronor, ingår i anslagsbeloppet 45 376 000 kronor.

B 2. Särskilda insatser i utsatta bostadsområden

1995/96	Utgift	28 363	Reservation	96 637 ²
Därav 1996	Utgift	28 266		
1997	Anslag	125 000	Utgiftsprognos	151 637 ³
1998	Förslag	200 000		
1999	Beräknat	150 000		
2000	Beräknat	150 000		

1. Beloppen anges i tusental kronor

2. Skillnaden mellan anvisade 125 000 tkr och utgiften 28 363 tkr beror på att utbetalningarna av beviljade medel till kommunerna sker successivt och löper över flera budgetår.

3. Härav 96 637 tkr från 1995/96:XD12. Särskilda insatser i invandratäta områden.

Anslaget avser särskilda insatser för att främja utvecklingen i invandrartäta och utsatta storstadsområden samt bostadsområden med likartad situation.

Regeringens överväganden

Kommunernas utvecklingsarbete skall vara långsiktigt. Ett övergripande syfte med stimulansbidraget är att ge utrymme för uthålliga lokala processer. Som en följd av att ersättningarna till kommuner och landskap för flyktingmottagande innevarande budgetår beräknas överstiga anvisade medel, har regeringen i tilläggsbudget för år 1997 föreslagit att 70 miljoner kronor på anslaget B 1. Särskilda insatser i invandrartäta bostadsområden skall dras in. Denna indragning bedöms inte påverka kommunernas insatser under innevarande budgetår. I enlighet med vårpropositionen har riksdagen beslutat att utöka satsningen på utsatta bostadsområden under åren 1998 och 1999. Regeringen anser att denna ambitionshöjning är angelägen. Med hänsyn till de stigande kostnaderna för ersättning till kommunerna för flyktingmottagande och att det inte finns något ekonomiskt utrymme för att utöka utgiftsramen för 1998 bör ambitionshöjningen kunna genomföras under en längre tidsperiod. Därför föreslår regeringen en omfördelning av anslagsnivåerna för åren 1998 och 1999 i förhållande till de nivåer som angavs i vårpropositionen. Därigenom kan medel för utvecklingsarbete anslås också för år 2000 så att ett långsiktigt arbete blir möjligt.

För att få ytterligare erfarenheter och effekter av de insatser som de tolv utsedda kommunerna genomför, anser regeringen att några bostadsområden skall få möjlighet att vidareutveckla sitt arbete i syfte att åstadkomma en varaktig förbättring av situationen och kunna fungera som nationella exempel.

En del av anslaget bör även detta år avsättas för uppföljning, utvärdering och erfarenhetsspridning. Även administration av bidragen finansieras från anslaget.

B 3. Integrationsåtgärder

1998	Nytt anslag	57 860
1999	Beräknat	52 742
2000	Beräknat	52 742

Beloppen anges i tusental kronor

Anslaget disponeras för åtgärder för att stimulera integrationsprocessen i samhället samt för åtgärder

som förebygger och motverkar diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

Vidare disponeras anslaget för informationsinsatser samt för projekt med syfte att följa upp och utvärdera samhällsutvecklingen mot bakgrund av samhällets etniska och kulturella mångfald.

Anslaget disponeras också för bidrag enligt förordningen (1986:472) om statsbidrag till invandrades riksorganisationer samt till vissa samarbetsorgan för sådana riksorganisationer. Från anslaget finansieras också sådana bidrag som lämnas enligt förordningen (1990:632) om bidrag till avgränsade projekt.

Under budgetåret 1998 kommer Regeringskansliet, Statens invandrarverk och Integrationsmyndigheten att ha delad dispositionsrätt till anslaget.

Regeringens överväganden

Medel från anslaget bör i enlighet med vad som anförs i propositionen om integrationspolitik användas av Integrationsmyndigheten, bl.a. för att stimulera dem som invandrat till ett ökat deltagande i samhällslivet samt för att förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Vidare beräknas medel för vissa informationsinsatser i samband med invandrades introduktion. För dessa åtgärder åtgår 36 477 000 kronor, varav 12 miljoner kronor skall finnas till regeringens disposition. Härav har 2 miljoner kronor beräknats för delfinansiering av ett planerat Forum för världskultur inom Kulturdepartementets ansvarsområde. Därtill skall 2 miljoner kronor utgöra bidrag till den verksamhet som bedrivs av intressentföreningen Sverige år 2000, vars syfte är att öka den mångkulturella kompetensen i arbetslivet, i enlighet med det avtal som finns mellan staten och intressentföreningen. Statsbidragsgivningen till Stiftelsen Invandrartidningen skall upphöra den 30 april 1998 då nuvarande avtal med stiftelsen löper ut. Av det tidigare beräknade statliga stödet har 10 237 000 kronor förts till Integrationsmyndigheten och 5 118 000 kronor skall användas till Stiftelsens verksamhet under perioden 1 januari t.o.m. den 30 april 1998.

I propositionen om integrationspolitik redovisar regeringen sina skäl för att bidraget till invandrarernas riksorganisationer m.fl. skall resultatstyras. Regeringen aviserar i denna att en särskild utredare skall tillsättas som i samråd med bl.a. invandrarernas organisationer skall föreslå formerna för ett nytt bidragssystem. Det nya systemet skall börja införas år 1999 och vara fullt genomfört år 2001. Därför föreslås inga förändringar av statsbidragen till invandrades riksorganisationer för år 1998. Regeringen beräknar organisationsstödet budgetåret 1998 till 16 265 000 kronor.

Den totala medelsberäkningen för anslaget uppgår därmed till 57 860 000 kronor.

SAMMANFATTANDE ANSLAGS- BERÄKNING (TKR)

Förutvarande B 2. Åtgärder mot främlingsfi-entlighet och rasism	21 333
Medel från f.d. B 4. Åtgärder för invandrare	28 394
Förutvarande N 2. Stöd till demokratiutveck-ling (utgiftsområde 17)	8 133
Summa B 3. Integrationsåtgärder	57 860

B 4. Kommunersättning vid flyk-tingmottagande

1995/96	Utgift	4 702 431		
Därav 1996	Utgift	2 404 597		
1997	Anslag	1 160 591	Utgifts- prognos	1 386 000
1998	Förslag	1 713 915		
1999	Beräknat	1 666 590		
2000	Beräknat	1 474 292		

Beloppen anges i tusental kronor

Anslaget disponeras för statsbidrag till kommuner och landsting enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Under budgetåret 1998 kommer Statens invandrarverk och den nya integrationsmyndigheten att ha delad dispositionsrätt till anslaget.

Utgifterna budgetåret 1995/96 understeg anvisat anslag med drygt 1 545 miljoner kronor, huvudsakligen beroende på att färre asylsökande kom till Sverige och fick uppehållstillstånd än vad som - mot bakgrund av kriget i f.d. Jugoslavien - kunde förutses när anslaget beräknades hösten 1994.

Prognosen för anslagsbelastningen innevarande budgetår indikerar en medelsbrist på drygt 225 miljoner kronor. Underskottet utgör ett netto av över- och underutnyttjanden av de olika ersättningsformer som finansieras från anslaget. Grundproblemet är den snabbt växande omfattningen av ersättningarna till äldre och handikappade flyktingar. Dessa ersättningar, som kalenderårsvis i efterskott kompenseras kommunerna för utgifter enligt socialtjänstlagen (1980:620) och lagen (1992:1068) om introduktionersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar, var budgeterade till 180 miljoner kronor. Merparten av årets stödutbetalningar har nu verkställts och med stor sannolikhet beräknas stödformen komma att kosta staten 455 miljoner kronor år 1997.

Regeringens överväganden

Bedömningarna om medelsbehovet grundar sig på att så många som 12 700 flyktingar tas emot under år 1997. Detta stora kommunmottagande beror på att asylsökande, främst Kosovo-albaner, som väntat på besked om uppehållstillstånd nu får stanna i Sverige. Utbetalningarna av schablonersättningar m.m. till kommunerna faller emellertid till största delen ut under åren 1998 och 1999. Kommunmottagandet år 1998 bedöms omfatta 7 000 personer, inkluderande vissa anhöriga till flyktingar samt sådana flyktingar som överförts till Sverige efter särskild uttagning - s.k. kvotflyktingar.

De kraftigt ökade ersättningarna till kommunerna för äldre och handikappade flyktingar skall analyseras. Det handlar om ett växande åliggande för staten, eftersom personer som berättigar kommunerna till ersättning i princip faller ifrån endast om de blir svenska medborgare, flyttar ut från Sverige eller avlider. Regeringen har beslutat att ge Invandrarverket i uppdrag att kartlägga kommunmottagandet under 1990-talet och att i samband härmed vidareutveckla sina anslagsprognoser. Verket skall speciellt analysera mottagandet av äldre och handikappade flyktingar och vilka statliga ersättningar till kommunerna som de närmaste åren kan förväntas för dessa personkategorier vid tillämpning av nuvarande ersättningsregler. I uppdraget ingår också att utreda om reglerna - där först helt schablonbidrag utgår och efter tolv månader och framgent särskild ersättning - innebär viss överkompensation för kommunerna. Föreligger överkompensation avser regeringen att efter överläggningar med Svenska kommunförbundet vidta erforderliga korrigeringar i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.

För att kunna möta utgiftsanspråken år 1998 har regeringen omfördelat 100 miljoner kronor som tidigare beräknats under utgiftsområde 25, anslaget A 2. Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting.

MEDELSBERÄKNING (TKR)

ÄNDAMÅL	1997	1998
	BERÄKNAT UTFALL	FÖRSLAG
Grundersättning till kommuner	58 000	59 696
Schablonersättning	700 000	1 001 219 ¹
Ersättning för äldre och handikappade	455 000	500 000
Barn utan egna vårdnadshavare	70 000	70 000
Extraordinära ersättningar	35 000	33 000
Sjukvårdskostnader	55 000	50 000
Ersättning för bistånd ²	12 000	0
Uppföljning ³	1 000	0
	1 386 000	1 713 915

¹ Härutöver har 243,5 miljoner kronor beräknats under anslaget A 3. Migrationspolitiska åtgärder för sådana schablonersättningar som avser kommunmottagande av 1 840 kvotflyktingar.

² Ändamålet föreslås fr.o.m. år 1998 finansieras från anslaget A 2. Mottagande av asylsökande.

³ Ändamålet föreslås fr.o.m. år 1998 finansieras från anslaget B 1. Integrationsmyndigheten.

B 5. Hemutrustningslån

1995/96	Utgift	210 759		
Därav 1996	Utgift	137 908		
1997	Anslag	101 906	Utgifts- prognos	101 910
1998	Förslag	98 549		
1999	Beräknat	92 478		
2000	Beräknat	91 015		

Beloppen anges i tusental kronor

Från anslaget finansieras räntesubventioner och eftergifter i låneverksamheten för hemutrustning till flyktingar och vissa andra utlänningar.

Regeringens överväganden

Med de antaganden som gjorts om kommunmottagandet av flyktingar m.fl. utlänningar och mot bakgrund av de ökande utgifterna för eftergifter av lån beräknas anslagsbehovet till 98 549 000 kronor.

Regeringen avser att se över regelverket för hemutrustningslån bl.a. för att se om det behöver anpassas till de förändringar av socialtjänstlagen som genomförs den 1 januari 1998.